

י' אלול תש"ף
30/08/2020

חוות דעת #3 הרשות להגנת הפרטיות

בהתאם לחוק הסמכת שירות הביטחון הכללי
לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף
הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף–2020

י' אלול תש"ף
30 אוגוסט 2020

חוות דעת #3 הרשות להגנת הפרטיות

בהתאם לחוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020

הרשות להגנת הפרטיות (להלן - "הרשות") מתכבדת להגיש את חוות דעתה בהתאם לסעיף 12 לחוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן - "חוק הסמכת השירות" או "החוק"), ולקראת דיון צוות השרים בנוגע להארכת ההכרזה על הסמכת שירות הביטחון הכללי לבצע פעולות סיוע על פי החוק.

חוק הסמכת השירות קובע כי ימונה צוות שרים לבחינת הצורך בהמשך ההסתייעות בשירות מכוח החוק "בהתחשב במצב התחלואה בישראל בשל נגיף הקורונה החדש, בתרומת תוצאות פעולות הסיוע לצמצום התפשטות המחלה ובקיומן של חלופות להסתייעות כאמור, והכל בהתחשב, בין השאר, בפגיעה בזכות לפרטיות" (להלן - "צוות השרים"). עוד קובע סעיף 12 לחוק כי בפני הצוות תונח חוות דעתה של הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים בעניין זה.

1. פעולות להרחבת מערך החקירות האפידמיולוגיות

הרשות להגנת הפרטיות מברכת על ההחלטה החשובה להרחיב באופן משמעותי את מערך החקירות האפידמיולוגיות. יעילותן של החקירות באיתור מגעים אינה נופלת מזו של כלי השב"כ, ובהינתן הפער הדרמטי שבין מנגנון לזה לבין מנגנון השב"כ בהיבטי הפגיעה הפרטיות, עמדת הרשות היא שיש להמשיך להשקיע בו משאבים משמעותיים ולהעמידו כחלופה בת-קיימא למנגנון השב"כ, כפי שנעשה כמעט בכל המדינות המערביות האחרות המתמודדות בהצלחה עם משבר הקורונה, אשר אינן עושות שימוש באמצעי מעקב של גופים ביטחוניים במסגרת המאבק בקורונה. יש לזכור כי החקירה האפידמיולוגית משמשת בין היתר לטיוב מסלולי התנועה של חולים מאומתים, טרם הפצתם לציבור באמצעות יישומון המגן, ואף בכך טמונה חשיבותה הרבה.

בה בעת, ברצוננו להפנות תשומת לב צוות השרים לכך שיש לוודא כי בעת עיבוי מערך החקירות האפידמיולוגיות יינתן משקל מרכזי להיבטי ההגנה על הפרטיות. בין היתר, יש לוודא כי לא תהיה כל היכרות ואף לא היתכנות להיכרות בין המתחקר למתוחקר וכן אף לקבוע מנגנונים נוספים שיגבירו את אמינות ומהימנות החקירה האפידמיולוגית. שכן, מעבר לסיכון הממשי לפרטיותו של המתוחקר, מקום בו היא מבוצעת על ידי גורם אשר מכירו או יכול להכירו באופן אישי (בשל השתייכות לאותה קהילה/רשות מקומית קטנה וכו'), הדבר עשוי גם להרתיע אזרחים מלגלות בפני המתחקר את מלוא המידע הדרוש לתחקור (על מנת להימנע מגילוי פרטים שונים דוגמת נוכחות במקום בעייתי מבחינת אותה קהילה), ובכך לסכל את מטרת הליך התחקור האפידמיולוגי.

2. פוטנציאל יישומון המגן 2 כחלופה רחוק ממיצוי

הרשות סבורה כי עד כה לא נעשה די להטמעת יישומון המגן 2 בקרב הציבור, והפוטנציאל של כלי זה כחלופה אזורית טכנולוגית הולמת למנגנון השב"כ רחוק ממיצוי. קמפיין ההסברה שבוצע והופסק היה מוגבל וחלקי ביותר, בפרט על רקע חוסר האמון הכללי השורר כיום בקרב הציבור ביחס להתנהלות גופי הממשל בטיפול בקורונה.

לפיכך, במסגרת בחינת החלופות, אנו שבים ומדגישים את הצורך והחשיבות שבהשקעת מירב המאמצים והמשאבים, כאן ועכשיו, בקמפיין שיווק הסברתי ומאסיבי, אליו יתגייסו בכירי מקבלי ההחלטות במדינה וכן מובילי דעת קהל.

על הקמפיין להתמקד בין היתר במגזרים מסוימים, תוך הטמעת מסרים של שקיפות ופרטיות בדגש על כך שהכלי וולונטארי ומהווה חלופה אמיתית למנגנון השב"כ, הכל במטרה להעלות את אמון הציבור ביישומון המגן ולגרום לציבור להתקינו. זאת כמובן לצד הצורך להתגבר לאלתר על המגבלות הטכנולוגיות של הפעלת היישומון, שעודן קיימות בחלק מסוגי המכשירים הסלולריים.

3. האמצעים המשלימים

משרד המודיעין הציג בפני הרשות את העבודה הנעשית כיום במסגרת המאמץ לפיתוח אמצעים טכנולוגיים משלימים, שיאפשרו כיסוי נרחב יותר בקרב הציבור. הרשות להגנת הפרטיות העבירה למשרד המודיעין את חוות דעתה בנוגע לאמצעים שהוצגו לה, הכוללת את העקרונות למזעור הסיכון לפרטיות אותם יש לקחת בחשבון במסגרת קידום יוזמות אלו, והיא מקיימת עמו שיח שוטף בנושא.

יצוין כי אמצעים משלימים אלו טרם אופיינו עד תום או פותחו, ומשכך טרם נבחנו פרטנית על ידי הרשות באספקטים של עיצוב לפרטיות. על כן, התייחסותה של הרשות להגנת הפרטיות כפי שהועברה למשרד המודיעין הינה ראשונית בלבד בשלב זה.

הרשות להגנת הפרטיות סבורה, כי לפני הטמעתם של האמצעים המשלימים במסגרת פתרון כולל, יש לבצע תסקיר מעמיק לניתוח השפעה על הפרטיות, וכן לשלב את הרשות במסגרת תהליך האפיון והפיתוח של אמצעים אלה, שכן הם עלולים לטמון בחובם פגיעה משמעותית בפרטיות. בכל מקרה, הרשות ממליצה שלא לשלב אמצעים משלימים אלה טרם שהושלם תהליך בחינתם באספקטים של עיצוב לפרטיות ואבטחת מידע.

